رویش روان شناسی، سال۱۲، شماره۲، شماره پیاپی ۸۳، اردیبهشت ۱۴۰۲
Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal(RRJ),12(2), 2023

اعتباریابی الگوی پارادایمی همسرگزینی زوجین رضایتمند شهر تهران

Validation of the paradigm model of choosing a spouse of satisfied couples in Tehran

ریحانه صبورنژاد
دانشجوی دکترای روانشناسی، گروه روانشناسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.
دکتر فریبرز باقری (نویسنده مسئول)
دانشیار روان شناسی، گروه روانشناسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.
دکتر رضا پورحسین
دانشیار روان شناسی بالینی، گروه روانشناسی بالینی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

Reyhaneh Saboornejad
PhD Student in Psychology, Department of Psychology, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.
Dr. Fariborz Bagheri*
Associate Professor of Psychology, Department of Psychology, Science and Research Branch , Islamic Azad University, Tehran, Iran.
Email: f.bagheri@srbiau.ac.ir
Dr. Reza Pourhosein
Associate Professor of Clinical Psychology, Department of Clinical Psychology, University of Tehran, Tehran, Ira.

چکیده

پژوهش حاضر با هدف اعتباریابی الگوی پارادایمی همسرگزینی در زوجین رضایتمند شهر تهران انجام شد. پژوهش حاضر از نوع همبستگی با استفاده از تحلیل عاملی تاییدی و مدل‌یابی معادلات ساختاری می باشد. روش نمونه گیری پژوهش حاضر از نوع هدفمند و بدین صورت بود که از میان کلینیک های مشاوره مناطق چندگانه شهر تهران سه منطقه انتخاب و از هر منطقه ۲ کلینیک انتخاب شدند و با روش نمونه گیری در دسترس از میان افرادی که ملاک های ورود و خروج را داشتند و در ابزار غربالگری رضایت زناشویی نمره بالایی کسب کردند داده ها جمع آوری شد. برای بررسی روایی سازه الگوی پیشنهادی از تحلیل عاملی تأییدی مرتبه اول و دوم با نرم افزار AMOS24 و جهت بررسی الگوی پارادایمی پژوهش از رویکرد معادلات ساختاری مبتنی بر روش حداقل مجذورات جزئی با نرم افزار PLS-3 استفاده شد و ضرایب رگرسیون اثرات مستقیم و غیرمستقیم برای تمام مسیرهای مدل گزارش گردید. بر اساس یافته های به دست آمده، بار عاملی استاندارد برای تک تک مقوله‌های اصلی و فرعی هر یک از عوامل الگوی پارادایمی همسرگزینی از زوج های رضایتمند بیشتر از ۰/۴ و مورد تایید بود. روایی همگرا و روایی واگرای مقیاس‌های مدل پیشنهادی مناسب بودند. همچنین برازش کلی مدل تایید گردید و مجموع مدل ساختاری و مدل اندازه گیری کیفیت مناسب در تبیین متغیرهای پژوهش دارند. نتایج این پژوهش بیانگر این بود که در فرهنگ ایرانی عوامل متعددی در سطوح مختلف، فرآیند همسرگزینی رضایتمند را تحت تاثیر قرار می دهند که لازم است مشاوران و زوج درمانگران مداخلات خود را بر این اساس این عوامل تدوین نمایند.

واژه‌های کلیدی: *اعتباریابی، الگوی پارادایمی، زوجین رضایتمند، همسرگزینی*

Abstract

The present study was conducted with the aim of validating the paradigm model of choosing a spouse in satisfied couples in Tehran. The current research is of the correlation type using confirmatory factor analysis and structural equation modeling. The sampling method of the current research was of a targeted type and was such that three regions were selected from among the counseling clinics of multiple regions of Tehran city and 2 clinics were selected from each region and with the available sampling method from among the people who met the entry and exit criteria. and scored a high score in the marital satisfaction screening tool, the data was collected. To check the construct validity of the proposed model, first- and second-order confirmatory factor analysis was used with AMOS24 software, and to check the paradigm model of the research, the structural equation approach based on partial least squares method was used with PLS-3 software, and the regression coefficients of direct and indirect effects for All paths of the model were reported. Based on the findings, the standard factor loading for each main and sub-category of each of the factors of the paradigm pattern of choosing a spouse from satisfied couples was more than 0.4 and approved. Convergent validity and divergent validity of the scales of the proposed model were suitable. Also, the general fit of the model was confirmed and the sum of the structural model and the measurement model have good quality in explaining the research variables. The results of this research indicated that in Iranian culture, several factors at different levels affect the process of choosing a satisfactory spouse, and it is necessary for counselors and couple therapists to formulate their interventions based on these factors.

Keywords: *Validation, Paradigm Model, Satisfied Couples, Spouse Selection*

نوع مقاله : پژوهشی **دریافت : شهریور ۱۴۰۰** **پذیرش: مهر ۱۴۰۰** **ویرایش نهایی : دی ۱۴۰۰**

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-10-07]

[DOR: 20.1001.1.2383353.1402.12.2.21.7]

مقدمه

ازدواج و خانواده به عنوان یکی از زیربناهای اصلی اجتماع و یکی از نظام‌های اولیه جوامع بشری است که با وجود تحولات اساسی، در اهداف و کارکردهای خود ثابت مانده است و در همه جوامع اهمیت اساسی دارد (شعبانی و همکاران، ۱۳۹۹). یک جامعه زمانی می‌تواند ادعای سلامت کند که از خانواده‌هایی سالم برخوردار باشد و خانواده و جامعه سالم نیز از پیوندهای آگاهانه و ارتباطات سالم و بالنده زوجین شکل می‌گیرد (کرنی و بردبوری[1]، ۲۰۲۰). باتوجه به این مسئله، بررسی عوامل تسهیل کننده در روابط زوجین و عواملی که در تداوم این ارتباط مؤثر باشد، همواره مورد توجه می باشد و یکی از این عوامل رضایت زناشویی[2] است (ویسمن[3] و همکاران، ۲۰۱۸). رضایت زناشویی به عنوان یکی از شاخص‌های مهم و تعیین کننده در استحکام خانواده، وضعیتی است که در آن زن و شوهر در بیشتر مواقع احساس خوشبختی، رضایت از ازدواج و رضایت از همدیگر دارند (منتظری، ۱۴۰۱). در واقع رضایت زناشویی، شامل انطباق رفتارهای زناشویی زوج‌ها با یکدیگر و وجود تفاهم و هم دلی و عشق بین آن‌ها است (یو[4] و همکاران، ۲۰۲۰) که تعیین کننده میزان سلامت روانی و ارزیابی مثبت از روابط بین فردی است که در نتیجه مقایسه بین شرایط موجود زندگی و معیارهای شخصی مورد انتظار افراد حاصل می گردد (اعظمی، ۱۴۰۰). پیامدهای مثبت متعدد ازدواج پایدار نه تنها در سلامت روان زوجین، بلکه در سلامت نسل آینده و کل جامعه نیز مؤثر است. بنابراین انتخاب شریک زندگی اهمیت ویژه‌ای دارد و موفقیت در مراحل دیگر زندگی تا حدودی در گرو این انتخاب است (یوئان[5]، ۲۰۱۹).

یکی از روش‌های انتخاب درست همسر و استحکام ازدواج این است که دو طرف معیارهای مناسب برای خود تعیین کنند و به بررسی و تطابق آن باهم بپردازند، چرا که نداشتن معیارهای درست و اهمیت ندادن به ویژگی های همسر از علل عمده نارضایتی از زندگی زناشویی و جدایی و طلاق می باشد (تادروس[6] و همکاران، ۲۰۲۲). بنابراین انتخاب همسر موضوعی بسیار مهم و جدی و تصمیمی تأثیرگذار بر زندگی آینده فرد است و لذا لازم است که طرفین، معیارهای مناسبی برای انتخاب همسر تعیین کنند و به بررسی ویژگی‌های فردی و تطابق و همسانی آن با معیارهای خود بپردازند (بیجاری و همکاران، ۱۳۹۸). اما واضح است این امر همیشه موفقیت آمیز نیست و انتخاب همسری با نگرش‌ها و ارزش‌های مشابه سخت، و کمتر امکان‌پذیر است در حالی که اگر مرد و زن قبل ازدواج با یکدیگر به تفاهم برسند، امکان سازگاری بعدی بیشتری باهم خواهند داشت. در واقع در جامعه امروزی گزینش همسر با آگاهی و تخصص در خصوص ویژگی های شخصیتی، اجتماعی، فرهنگی و غیره صورت نمی گیرد و بیشتر جوانان بر اساس هیجان های عاشقانه برای انتخاب همسر تصمیم‌گیری می‌کنند و این موضوع فرایند انتخاب همسر را حساس‌تر می‌کند (گلزاری و کمن، ۱۳۹۴). در گذشته رویکردهای متفاوتی در ارتباط با همسرگزینی شکل گرفته است که هر یک از آن‌ها، فرایند و چگونگی انتخاب زوج‌ها توسط افراد متفاوت را از دیدگاه آن‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهد. همچنین هر دیدگاه معیارهایی را که هر فرد هنگام انتخاب همسر مدنظر قرار می‌دهد، نیز بررسی می‌کند. ملاک‌های همسرگزینی، ادراکاتی در مورد صفات و ویژگی‌های فرد مورد نظر، کلیشه‌های فرهنگی و ارتباطی، عوامل اقتصادی و اجتماعی، استقلال و تمایزیافتگی فرد مورد نظر، نظام‌های باوری و شناختی، کنش های رفتاری، شباهت های خانوادگی، شباهت های فرهنگی، سلامت روان و آمادگی برای ازدواج می باشند (فیروزمند و همکاران، ۱۴۰۱).

بنابراین عوامل مختلفی بر ملاک های همسرگزینی و در نتیجه رضایت زناشویی موثر می باشند که ارتباط یکی از مهمترین این عوامل است و نقش مهمی در ازدواج و تداوم آن دارد و مهارت های ارتباطی مهم ترین عامل پیش بینی کننده رضایت از رابطه زن و شوهر هستند (اکبری و همکاران، ۱۴۰۱). روابط زناشویی فرایندی است که در طی آن زوجین چه به صورت کلامی در قالب گفتار و چه به صورت غیر کلامی در چارچوب گوش دادن ها، مکث ها، حالت های چهره و ژست های مختلف با یکدیگر به تبادل احساسات و افکار می پردازند (گراور و هلیلول[7]، ۲۰۱۹). روابط جنسی نیز نقش مهمی در افزایش صمیمیت زن و شوهر دارد و بخشی از هدف ازدواج را تامین می کند. به

1- Karney & Bradbury
2- Marital Satisfaction
3- Whisman
4- Yu
5- Yuan
6- Tadros
7- Grover & Helliwell

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-10-07]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1402.12.2.21.7]

طوری که وجود مشکل در روابط جنسی هم علت و هم معلول ناسازگاری زناشویی است و بهبود این روابط می تواند بخشی از رضایت زناشویی را تامین کند (کروزر و گولویتزر[1]، ۲۰۲۲). موضوعات شخصی و ارتباط با اقوام و دوستان نیز از ابعاد قابل توجه در رضایت زناشویی است. موضوعات شخصی به احساسات و رفتارهای فردی زوجین اطلاق می‌شود که ممکن است از سوی همسر قابل پذیرش نباشد و مشکل ایجاد کند همچنین برقراری مراودات برون خانوادگی و تنظیم کمی و کیفی روابط با خانواده اصلی و اقوام و دوستان و تعیین دوستان مشترک جز تکالیف زندگی زناشویی به ویژه در اویل ازدواج است (افسری گرگری، ۱۴۰۱). در واقع درک شخص از همسرش با توجه به رفتارها و ویژگی ها، توقعات، احتیاج ها، خواسته ها و تمایلات زوجین، تمایز یافتگی خویش، سبک زندگی معنوی، علاقه اجتماعی و الگوهای ارتباطی آن ها مشخص می‌شود (دینرو[2] و همکاران، ۲۰۲۱). ولی امروزه همگام با تغییرات در همه عرصه های اجتماعی، در ازدواج و همسرگزینی نیز تغییرانی ایجاد شده است و بررسی این تغییرات نشان می‌دهد که گسستگی و تضعیف در بین عوامل همبسته اجتماع سنتی به وجود آمده و در چنین شرایطی افراد به صورت اتم هایی مجزا به نظر می رسند که به دنبال حداکثر سود و منفعت فردی و شخصی خود هستند و تغییر در ایده ها و ارزش های افراد در جهت استیلای سکولاریسم، مادی گرایی و فردگرایی صورت می‌گیرد و در نتیجه خانواده محوری به سوی فردمحوری تغییر پیدا می کند که با کاهش رضایت‌مندی و افزایش تعارضات همراه بوده است (حسینی، ۱۴۰۱).

لذا پراکندگی علل، زمینه ها، کارکردها و راهبردهای یک انتخاب رضایتمند در ازدواج ممکن است این سوال را ایجاد کند که آیا مدل ساختاری و علی دقیقی با اعتبار بالا برای جامعه ایران وجود دارد؟ در پاسخ به این سوال باید گفت که اگر چه در طول زمان مطالعات پراکنده مختلفی برای تبیین چرایی و چگونگی شکل‌گیری رضایتمندی زناشویی بر اساس الگوهای همسرگزینی مطرح شده است، اما هنوز در یک مدل جامع دارای اعتبار بالا به ویژه در جمعیت ایرانی این موضوع بررسی نشده است. در واقع با میزان روزافزون طلاق و افزایش آمار آن و با توجه به نقش ملاک های همسرگزینی در تعیین ثبات ازدواج و جلوگیری از بروز مشکلات و آسیب‌های ناشی از انتخاب غلط، کسب اطلاعاتی که بتواند به صورت جامع به بررسی معیارهای همسرگزینی در جامعه ایران بپردازد، ضروری به نظر می رسد. ولی بیشتر مطالعات این حوزه به مولفه های جزیی و پراکنده پرداخته اند و کمتر مطالعه ای توانسته با جامعیت لایه ها و جنبه های مختلف مرتبط با انتخاب رضایتمند زناشویی را مورد بررسی قرار دهد و بیشتر مطالعات نیز وابسته به داده های به دست آمده از پرسشنامه‌ها بوده است و نوآوری در بررسی عوامل جامع همسرگزینی مرتبط با رضایت زناشویی ندارند. از این رو پس از کشف مدلی جامع در این زمینه شده که به صورت دقیق و عمیق عوامل علی، مداخله گر، بافتاری و راهبردی مرتبط با مقوله مرکزی و همچنین پیامدهای اولیه و ثانویه، در این پژوهش اعتباریابی الگوی پارادایمی معیارهای جامع همسرگزینی زوجین رضایتمند مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

روش

با توجه به اینکه پژوهش حاضر به توسعه دانش کاربردی در یک زمینه خاص توجه دارد، از نظر هدف جزء پژوهش‌های کاربردی می‌باشد. بر اساس چگونگی به دست آوردن داده های مورد نیاز، می توان آن را در زمره تحقیقات توصیفی (غیرآزمایشی) قرار داد. همچنین از آنجا که در پژوهش حاضر، تحلیل رابطه میان متغیرها مورد نظر است، روش تحقیق همبستگی با استفاده از تحلیل عامل تاییدی و مدل یابی معادلات ساختاری می باشد. حداقل حجم نمونه مدل معادلات ساختاری و تحلیل عاملی براساس تعداد سازه‌های اصلی یا متغیرهای پنهان تعیین می‌شود. با وجود آنکه در مورد حجم نمونه لازم برای تحلیل عاملی و مدل‌های ساختاری توافق کلی وجود ندارد، اما به زعم بسیاری از پژوهشگران حداقل حجم نمونه لازم ۲۰۰ می‌باشد. همچنین برای سازگاری با الگوی معادلات ساختاری تعداد نمونه باید حداقل ۱۵ برابر متغیرهای مشاهده شده باشد (استیونس، ۱۹۹۴، به نقل از هومن، ۱۳۹۳)، بنابراین در پژوهش حاضر با استفاده از روش نمونه گیری هدفمند از میان کلینیک های مشاوره مناطق چندگانه شهر تهران سه منطقه که نماینده پایگاه های مختلف اجتماعی و اقتصادی بودند (ضعیف، متوسط، بالا) انتخاب و سپس ۶ کلینیک انتخاب شد (هر منطقه دو کلینیک) و به شکل نمونه گیری در دسترس ۳۰۰ نفر از میان افرادی که ملاک های ورود و خروج را تکمیل کردند و در ابزار غربالگری رضایت زناشویی نمره بالایی کسب

1- Kreuzer & Gollwitzer
2- Dinero

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-10-07]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1402.12.2.21.7]

کردند داده ها جمع آوری شد. جهت تجزیه و تحلیل داده های پژوهش، از تحلیل عامل تاییدی برای بررسی برازش مدل استفاده خواهد شد و سپس بر اساس مدل ساختاری، روابط علی و معلولی بین متغیرها مورد بررسی قرار می گیرد.

ابزار مورد استفاده در پژوهش حاضر، مصاحبه نیمه ساختاریافته و پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ بود:

- **پرسش‌نامه الگوی همسرگزینی از زوج های رضایتمند**[1]: این پرسش‌نامه محقق ساخته دارای ۷۰ شاخص، ۱۲ مقوله اصلی «عوامل کلان اثرگذار، استقلال و تمایز یافتگی زوجین و ارتباط با خانواده اصلی، نظام‌های باوری و شناختی زوجین، کنش رفتاری زوجین در فرایند انتخاب همسر، شباهت‌های خانوادگی، شباهت‌های فرهنگی، انتخاب خردمندانه و سالم، چشم انداز گذار به ازدواج پایدار، راهبردهای مراقبت از ازدواج، راهبردهای ارتباطی، پیامدهای روان‌شناختی و اجتماعی برای زوجین و پیامدها برای فرزندان» و ۲۴ مقوله فرعی « اجتماعی و سیاست‌گذاری حوزه ازدواج، عوامل اقتصادی، کلیشه‌های فرهنگی و ارتباطی، شرایط تربیتی خانواده اصلی، تمایزیافتگی و عاملیت در ازدواج، انتظارات و ایده آل‌های افراد در مورد ازدواج، تحمل آشفتگی، حل چالش تکانشگری یا تأمل، هماهنگی مناسب با والدین، همسانی مالی و اجتماعی خانواده‌ها، نگرش‌های مشابه مذهبی و عرفی خانواده‌ها، شباهت‌های مذهبی و زبانی زوجین، شباهت‌های نسبی جهان‌بینی، سلامت روان مناسب زوجین، آمادگی و شناخت مناسب، پرهیز از خودفریبی و دیگر فریبی، جذابیت‌های پایدار، تعیین مرزهای زناشویی، گفت و گوی مدوام برای فهم مشترک، انجام راهبردهای سازگارانه، پرهیز از راهبردهای ناسازگارانه، پیامدهای سلامت روان، پیامدهای عملکردی و فرزندپروری بهتر» می‌باشد که در طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت (کاملا مخالفم، مخالفم، نظری ندارم، موافقم و کاملا موافقم) طراحی و تنظیم شده و به ترتیب از ۱ تا ۵ نمره‌گذاری می‌شود. جهت تایید روایی صوری، پرسش‌نامه در اختیار خبرگان و اساتید فن قرار گرفته و از آنان نظرخواهی و در نهایت تایید شد. همچنین به‌منظور اندازه گیری قابلیت اعتماد ابزار اندازه گیری، از روش آلفای کرونباخ استفاده شد و نتایج نشان داد آلفای کرونباخ بالاتر از ۰/۷ و ابزار اندازه‌گیری دارای پایایی است.
- **پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ**[2]: این پرسشنامه ابتدا برای توصیف پویایی‌های ازدواج جهت پژوهش ایجاد شد و پس از آن به منظور ارزیابی زمینه‌های بالقوه مشکل‌زا و شناسایی زمینه‌های قوت و پربارسازی رابطه زناشویی مورد استفاده قرار گرفت. پرسشنامه انریچ دارای فرم‌های ۱۱۵ سوالی و ۱۲۵ سوالی است که با توجه به طولانی بودن سوالات مقیاس‌ها، فرم‌های متعددی از آن استخراج شده است. اولین بار اولسون فرم ۱۵ سوالی آن را که شامل زیر مقیاس‌های تحریف آرمانی(۵ سوال) و رضایت زناشویی(۱۰ سوال) می‌باشد را به عنوان مقیاس رضایت زناشویی انریچ طراحی کرد. سپس فرم ۴۷ سوالی و نهایتا فرم ۲۰ سوالی آن تهیه شده است.برای هر یک از سوال‌ها ۵ گزینه منظور شده است. گزینه‌ها عبارتند از کاملا موافق، موافق، نه موافق نه مخالف، مخالف و کاملا مخالف. نمره گذاری سوال‌ها به صورت ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ است و نمره بالاتر نشان دهنده رضایت زناشویی بیشتر است.روایی همزمان آنبامقیاس تنظیم زناشویی لاک والاس،ضریب همبستگی ۰/۷۳ و پایایی درونی آن مطلوب گزارش شده است. در نسخه--داخلی،پایایی درونی آن به شیوه آلفای کرانباخ برابر۰/۷۴ به دست آمده است (علیدوستی و همکاران، ۱۳۹۴).

یافته‌ها

در این بخش ابتدا ویژگی‌های نمونه پژوهش در قالب سطح تحصیلات، شغل، تعدا فرزند و زمان آشنایی قبل از ازدواج مورد بررسی قرار گرفت و نشان داد، بیشتر زنان از نظر سطح تحصیلات ۸۰ نفر (۵۳/۳ درصد) کارشناسی و از نظر شغل ۱۰۷ نفر (۷۱/۳ درصد) خانه‌دار بودند. هم‌چنین بیشتر مردان از نظر سطح تحصیلات ۷۵ نفر (۵۰ درصد) کارشناسی و از نظر شغل ۱۰۹ نفر (۷۲/۷ درصد) آزاد بودند. هم‌چنین بیشتر زوجین از نظر تعداد فرزند ۹۰ نفر (۶۰ درصد) دارای ۱ تا ۲ فرزند و میزان آشنایی قبل از ازدواج ۸۹ نفر (۵۹/۳ درصد) کمتر از شش ماه بودند.

در بخش یافته های استنباطی با توجه به اینکه پژوهش حاضر به دنبال اعتباریابی الگوهای پارادایمی معیارهای همسرگزینی بر اساس رضایتمندی زوجین است (شامل شرایط علی، شرایط مداخله گر، شرایط زمینه ای، مقوله مرکزی، راهبردها برای حفظ رضایتمندی و پیامدها برای یک زندگی رضایتمند) که در قالب ۱۲ مضمون اصلی (شامل عوامل کلان اثر گذار، استقلال و تمایزیافتگی زوجین، نظام‌های

1- Questionnaire of spouse selection pattern from satisfied couples
2- Enrich Marital Satisfaction Questionnaire

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-10-07]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1402.12.2.21.7]

باوری و شناختی زوجین، کنش رفتاری زوجین در فرآیند انتخاب، شباهت های خانوادگی، شباهت های فرهنگی، انتخاب خردمندانه و سالم، چشم انداز گذار به ازدواج پایدار، راهبردهای مراقبت از ازدواج، راهبردهای ارتباطی، پیامدهای روان شناختی و اجتماعی و پیامدها برای فرزندان)، ۲۴ مضمون فرعی و ۷۰ مفهوم عملیاتی به دست آمده، برای بررسی روایی سازه الگوی پیشنهادی از تحلیل‌های عاملی تأییدی مرتبه اول و دوم استفاده شد. تحلیل عاملی تأییدی حالات خاصی از مدل‌یابی معادلات ساختاری است. این شیوه آماری به پژوهشگر امکان می‌دهد تا یک مدل یا ساختار عاملی خاص را فرض کند که به‌نظرش زیر بنای متغیرهای اندازه‌گیری شده در مطالعه را تشکیل می‌دهند. بنابراین تحلیل عاملی تأییدی اندازه پارامترهایی را که متغیرها را به یکدیگر گره میزند (برای مثال ضرایب الگو/ساختار) برآورد کرده و بدین ترتیب توصیف مدل را کامل می‌کند و شاخص‌هایی را فراهم می‌کند تا کیفیت برازش بین مدل و داده‌ها را بسنجد. در جدول شاخص‌های برازش تحلیل عامل تاییدی مرتبه دوم مولفه های اصلی ارائه شده است.

جدول۱. شاخص‌های برازش تحلیل عامل تاییدی مرتبه دوم

تحلیل عامل تاییدی	شاخص‌های برازش									
	x^2	Df	P-Value	CMIN/DF	RMSEA ($CI_{90\%}$)	PNFI	CFI	PCFI	IFI	GFI
شرایط علی	۱۸۷/۷۲	۸۴	<۰/۰۰۱	۲/۲۴	۰/۰۶ (۰/۰۴ – ۰/۰۷)	۰/۶۴	۰/۹۴	۰/۶۴	۰/۹۵	۰/۹۵
شرایط مداخله گر	۴۳/۴۲	۲۲	<۰/۰۰۱	۱/۹۷	۰/۰۵ (۰/۰۴ – ۰/۰۷)	۰/۶۶	۰/۹۵	۰/۶۷	۰/۹۶	۰/۹۸
شرایط زمینه ای	۵۴/۸۳	۲۲	<۰/۰۰۱	۲/۴۹	۰/۰۷ (۰/۰۶ – ۰/۰۸)	۰/۵۳	۰/۹۷	۰/۵۳	۰/۹۷	۰/۹۲
مقوله مرکزی	۵۴/۸۳	۲۲	<۰/۰۰۱	۲/۴۹	۰/۰۷ (۰/۰۶ – ۰/۰۸)	۰/۵۳	۰/۹۷	۰/۵۳	۰/۹۷	۰/۹۲
راهبردها برای حفظ رضایتمندی	۱۶۴/۱۷	۷۲	<۰/۰۰۱	۲/۲۸	۰/۰۶ (۰/۰۵ – ۰/۰۷)	۰/۷۲	۰/۹۳	۰/۷۳	۰/۹۳	۰/۹۰
پیامدها برای زندگی رضایتمند	۱۴۱/۶۸	۵۱	<۰/۰۰۱	۲/۷۷	۰/۰۷ (۰/۰۶ – ۰/۰۸)	۰/۶۶	۰/۹۷	۰/۶۷	۰/۹۷	۰/۹۵

*میزان قابل قبول شاخص‌ها (.5<) PNFI, PCFI ، (.9<) GFI,CFI, IFI، (0.08>) RMSEA، CMIN/DF (۳ > خوب، ۵> قابل قبول).

با توجه به جدول فوق، مقادیر تمامی شاخص‌های برازش نشان دهنده برازش کاملاً مطلوب داده‌ها با ساختار عاملی مقوله‌های اصلی یعنی شرایط علی، شرایط مداخله گر، شرایط زمینه ای، مقوله مرکزی، راهبردها و پیامدها است.

همچنین جهت بررسی مدل پیشنهادی پژوهش از رویکرد معادلات ساختاری مبتنی بر روش حداقل مجذورات جزئی با نرم افزار PLS-3 استفاده شده است. در بخش اندازه‌گیری مدل بار عاملی تمامی مقوله‌های اصلی و فرعی مدل پژوهش بزرگتر از ۰/۴ بود. همچنین نتایج نشان داد، پایایی ترکیبی، ρدیلون-گلدشتاین و همسانی درونی تمامی مقوله‌های اصلی و فرعی مدل پژوهش بالاتر از ۰/۷ بود. بنابراین مدل اندازه‌گیری از پایایی مناسبی برخوردار است. همچنین نتایج نشان داد، مقدار AVE تمامی مقوله‌های اصلی و فرعی مدل پژوهش بالاتر از ۰/۵ قرار داشت و روایی همگرای مقیاس های مدل پیشنهادی مناسب می باشد.

روایی همگرای مقوله‌های اصلی و فرعی مدل در جدول ۲ آمده است.

جدول ۲. روایی همگرای مقوله‌های اصلی و فرعی مدل پژوهش

مقوله‌های اصلی و فرعی مدل پژوهش	AVE	CR	Rho_A	الفای کرونباخ
عوامل کلان اثرگذار	۰/۸۹	۰/۹۶	۰/۹۴	۰/۹۴
استقلال و تمایز یافتگی	۰/۹۴	۰/۹۷	۰/۹۳	۰/۹۳
نظام‌های باوری و شناختی	۰/۹۳	۰/۹۷	۰/۹۳	۰/۹۳
کنش رفتاری زوجین	۰/۶۸	۰/۸۰	۰/۷۲	۰/۷۰

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-10-07]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1402.12.2.21.7]

شباهت‌های خانوادگی	۰/۷۹	۰/۸۹	۰/۸۴	۰/۷۶
شباهت‌های فرهنگی	۰/۹۳	۰/۹۷	۰/۹۲	۰/۹۲
انتخاب خردمندانه و سالم	۰/۸۹	۰/۹۵	۰/۸۸	۰/۸۸
چشم انداز گذار به ازدواج	۰/۸۵	۰/۹۳	۰/۸۴	۰/۸۴
راهبردهای مراقبت از ازدواج	۰/۸۲	۰/۹۰	۰/۸۱	۰/۷۷
راهبردهای ارتباطی	۰/۹۵	۰/۹۸	۰/۹۵	۰/۹۵
پیامدهای روان‌شناختی و اجتماعی	۰/۸۰	۰/۸۹	۰/۸۱	۰/۷۶
پیامدهای برای فرزندان	۰/۸۴	۰/۹۴	۰/۹۱	۰/۹۱
شرایط علی	۰/۷۲	۰/۹۳	۰/۹۱	۰/۹۱
شرایط زمینه‌ای	۰/۷۴	۰/۹۲	۰/۹۰	۰/۸۸
شرایط مداخله‌گر	۰/۷۵	۰/۹۲	۰/۹۲	۰/۸۸
مقوله مرکزی	۰/۸۴	۰/۹۶	۰/۹۴	۰/۹۴
راهبردها برای حفظ رضایتمندی	۰/۵۸	۰/۸۵	۰/۷۶	۰/۷۶
پیامدها برای زندگی رضایتمند	۰/۶۹	۰/۹۲	۰/۸۹	۰/۸۸

بر اساس نتایج جدول فوق، مقدار AVE تمامی مقوله‌های اصلی و فرعی مدل پژوهش بالاتر از ۰/۵ قرار داشت و روایی همگرای مقیاس های مدل پیشنهادی مناسب می باشد.

سپس جهت بررسی روایی واگرا از معیار فورنل و لارکر[1] (۱۹۸۱) و شاخص HTMT استفاده شده است. براساس معیار فورنل و لارکر، ریشه AVE ۲ (روی قطر) از ضرایب همبستگی (غیر قطری) بزرگتر است و هم‌چنین مقدار شاخص HTMT برای جفت متغیرهای مدل پیشنهادی بین بازه ۰/۲۰۱- ۰/۷۰۴ به دست آمد که از مقدار توصیه شده ۰/۸۵ پایین‌تر است. بنابراین الگوی پیشنهادی از روایی واگرای مناسبی برخوردار است.

در ادامه به بررسی بخش ساختاری مدل پیشنهادی پژوهش پرداخته می‌شود. شاخص R^2 میزان واریانس تبیین شده متغیرهای نهفته درونزا را نشان می‌دهد. کوهن[3] (۱۹۹۲) مقادیر R^2، ۰/۲۶، ۰/۱۳ و ۰/۰۲ را در معادلات ساختاری به ترتیب قوی، متوسط و ضعیف توصیف می‌کند. مقدار ضریب تبیین عوامل مقوله مرکزی، راهبردها و پیامدها به ترتیب برابر ۵۱ درصد، ۵۵ درصد و ۲۷ درصد است که در سطح متوسط تا ضعیف قرار دارد. شاخص‌های اعتبار مشترک[4] و ارتباط پیش بین[5] متغیرها بالاتر از صفر بود که نشان دهنده کیفیت مناسب مدل است. شاخص GOF در این مطالعه ۰/۷۷ بدست آمده است که با توجه به ملاک تعیین شده در حد قوی می‌باشد، بنابراین برازش کلی مدل تایید می‌شود و مجموع مدل ساختاری و مدل اندازه گیری کیفیت مناسب در تبیین متغیرهای پژوهش دارند.

جدول۳. شاخص‌های کیفیت مدل ساختاری

متغیرها	ضریب تعیین (R^2)	ضریب تعیین تعدیل یافته ($Adj.R^2$)	CV-red	CV-com	GOF
عوامل کلان اثرگذار	۰/۸۶	۰/۸۵	۰/۷۲	۰/۶۷	
استقلال و تمایز یافتگی	۰/۷۰	۰/۶۷	۰/۶۲	۰/۵۹	
نظام‌های باوری و شناختی	۰/۹۵	۰/۹۳	۰/۸۵	۰/۵۹	۰/۷۷
کنش رفتاری زوجین	۰/۹۰	۰/۹۰	۰/۵۷	۰/۱۴	
شباهت‌های خانوادگی	۰/۸۵	۰/۸۳	۰/۶۲	۰/۳۵	

1- Fornell & Larcker
2- Square root of the Avearage of variance extracted
3- Cohen
4- CV- Communality (CV-com)
5- CV-Redundancy (CV-red)

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-10-07]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1402.12.2.21.7]

شباهت‌های فرهنگی	۰/۸۸	۰/۸۵	۰/۷۹	۰/۵۸
انتخاب خردمندانه و سالم	۰/۹۵	۰/۹۲	۰/۸۲	۰/۵۲
چشم انداز گذار به ازدواج	۰/۹۵	۰/۹۱	۰/۷۸	۰/۴۵
راهبردهای مراقبت از ازدواج	۰/۶۳	۰/۶۰	۰/۴۹	۰/۳۸
راهبردهای ارتباطی	۰/۶۸	۰/۶۷	۰/۶۳	۰/۶۳
پیامدهای روان‌شناختی و اجتماعی	۰/۷۹	۰/۷۸	۰/۶۰	۰/۳۵
پیامدهای برای فرزندان	۰/۸۹	۰/۸۶	۰/۷۱	۰/۶۰
شرایط علی	–	–	–	۰/۵۵
شرایط زمینه‌ای	–	–	–	۰/۵۵
شرایط مداخله‌گر	–	–	–	۰/۵۶
مقوله مرکزی	۰/۵۱	۰/۵۰	۰/۲۷	۰/۶۶
راهبردها برای حفظ رضایتمندی	۰/۵۵	۰/۵۳	۰/۱۷	۰/۳۲
پیامدها برای زندگی رضایتمند	۰/۲۷	۰/۲۵	۰/۲۶	۰/۵۳

شکل های ۱ و ۲ ، به ترتیب ضرایب استاندارد و آماره t مسیرهای بین متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. اگر ارزش t بیشتر از ۱/۹۶ باشد به معنی وجود رابطه معنی‌دار است و اگر مقدار t بین ۱/۹۶+ تا ۱/۹۶- باشد، بین متغیرها رابطه معناداری وجود ندارد. علاوه بر این در صورتی که ضرایب مسیر بیشتر از ۰/۶ باشد، به این معناست که ارتباط قوی بین متغیرها وجود دارد، اگر ضرایب مسیر بین ۰/۳ تا ۰/۶ باشد، ارتباط متوسط و در صورتی که کمتر از ۰/۳ باشد، ارتباط ضعیفی بین متغیرها وجود دارد. بر اساس این نمودارها بار عاملی استاندارد برای تک تک مقوله‌های اصلی و فرعی هر یک از عوامل الگوی پارادایمی همسرگزینی از زوج های رضایتمند نشان داده در جدول ۳ بیشتر از ۰/۴ بودند که نشان می‌دهد همه مقوله‌های اصلی و فرعی به طور معنادار به عامل زیربنایی خود مرتبط هستند و می‌توان گفت که مدل اندازه‌گیری طی ارزیابی شاخص‌های جزیی مطلوب است. همچنین هر یک از مقوله‌های فرعی به سوالات خود نیز مرتبط می‌باشند.

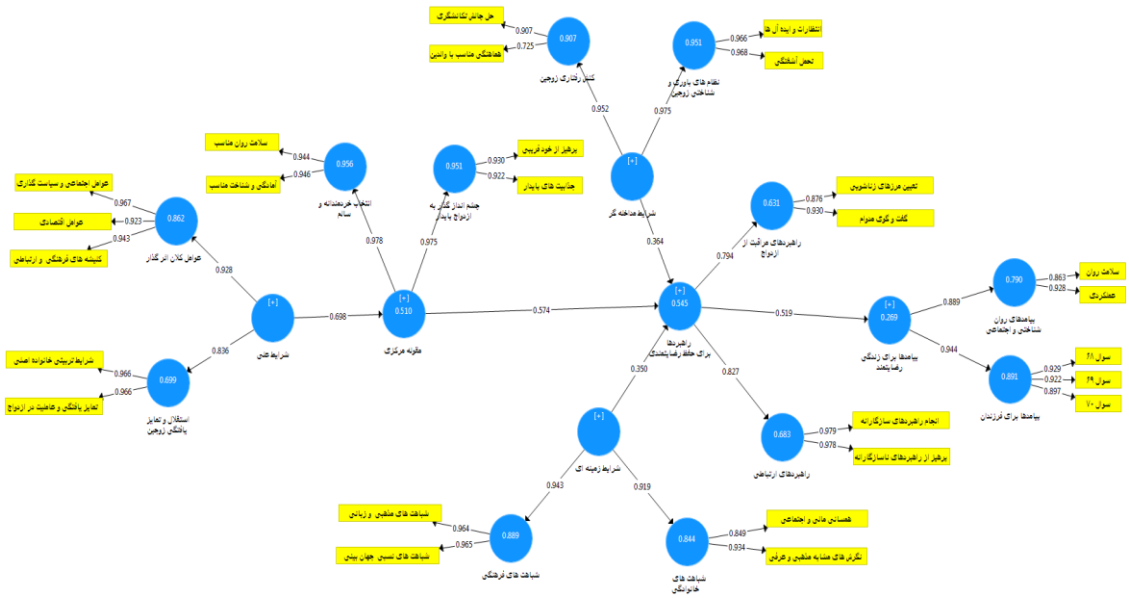

شکل ۱. ضریب مسیر

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-10-07]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1402.12.2.21.7]

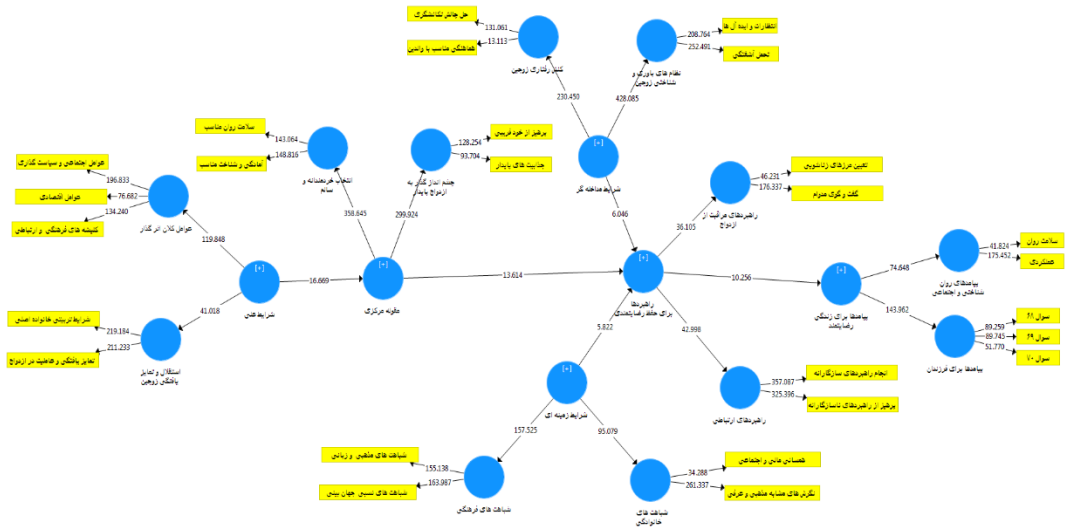

شکل۲. مقدار آماره t

با توجه به نمودارهای بدست آمده می‌توان روابط بین متغیرهای پژوهش را نیز در جدول ۴ خلاصه نمود.

جدول ۴ نتایج اثرات مستقیم و غیرمستقیم مدل پژوهش

اثرات مستقیم	B	t	95% CI		P
			کران پایین	کران بالا	
شرایط علی---> مقوله مرکزی	۰/۶۹	۱۶/۶۶	۰/۲۵	۰/۸۳	<۰/۰۰۱
مقوله مرکزی ---> راهبردها	۰/۵۷	۱۳/۶۲	۰/۴۷	۰/۶۵	<۰/۰۰۱
راهبردها---> پیامدها	۰/۵۲	۱۰/۲۵	۰/۴۱	۰/۶۱	<۰/۰۰۱
مداخله‌گر---> راهبردها	۰/۳۶	۶/۰۵	۰/۱۲	۰/۵۵	<۰/۰۰۱
شرایط زمینه‌ای---> راهبردها	۰/۳۵	۵/۸۲	۰/۱۸	۰/۴۹	<۰/۰۰۱
اثرات غیرمستقیم					
شرایط علی---> مقوله مرکزی--->راهبردها	۰/۳۹	۶/۴۷	۰/۲۲	۰/۵۹	<۰/۰۰۱
شرایط مداخله‌گر---> راهبردها--->پیامدها	۰/۱۹	۳/۳۲	۰/۱۰	۰/۳۷	<۰/۰۰۱
شرایط زمینه‌ای---> راهبردها--->پیامدها	۰/۱۸	۳/۲۹	۰/۰۹	۰/۳۵	<۰/۰۰۱
مقوله مرکزی---> راهبردها--->پیامدها	۰/۳۰	۴/۸۹	۰/۱۷	۰/۴۶	<۰/۰۰۱

نتایج نشان می‌دهد، شرایط علی بر مقوله مرکزی در مدل همسرگزینی از زوج های رضایتمند اثرگذار است (β=۰/۶۹ ،P<۰/۰۰۱)، شرایط علی بر راهبردها از طریق مقوله مرکزی در مدل همسرگزینی از زوج های رضایتمند اثر غیرمستقیم دارد (β=۰/۳۹ ،P<۰/۰۰۱)، شرایط مداخله‌گر بر راهبردها در مدل همسرگزینی از زوج های رضایتمند اثرگذار است (β=۰/۳۶ ،P<۰/۰۰۱)، شرایط مداخله‌گر بر پیامدها از طریق راهبردها در مدل همسرگزینی از زوج های رضایتمند اثر غیرمستقیم دارد (β=۰/۱۹ ،P<۰/۰۰۱)، شرایط زمینه‌ای بر راهبردها در مدل همسرگزینی از زوج های رضایتمند اثرگذار است (β=۰/۳۵ ،P<۰/۰۰۱)، شرایط زمینه‌ای بر پیامدها از طریق راهبردها در مدل همسرگزینی از زوج های رضایتمند اثر غیرمستقیم دارد (β=۰/۱۸ ،P<۰/۰۰۱)، مقوله مرکزی بر راهبردها در مدل همسرگزینی از زوج

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-10-07]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1402.12.2.21.7]

های رضایتمند اثرگذار است (P<۰/۰۰۱، β=۰/۵۷) و مقوله مرکزی بر پیامدها از طریق راهبردها در مدل همسرگزینی از زوج های رضایتمند اثر غیرمستقیم دارد (P<۰/۰۰۱، β=۰/۳۰).

بحث و نتیجه‌گیری

مرحله تشکیل خانواده و ازدواج، اولین و مهمترین مرحله در سیکل زندگی خانوادگی است که در آن انتخاب همسر صورت می‌گیرد و موفقیت در دیگر مراحل زندگی، به موفقیت در این مرحله بستگی دارد. همسرگزینی و انتخاب همسر مناسب، در سعادت و بدبختی فرد نقش اساسی دارد، به طوری که برای استحکام ازدواج‌ها لازم است طرفین معیارهای مناسبی برای انتخاب همسر تعیین کنند و به بررسی ویژگی‌های فردی و تطابق آن با معیارهای خود بپردازند. در این راستا، این پژوهش اعتبار الگوهای پارادایمی شامل (علل، عوامل مداخله گر، عوامل زمینه ای، پدیده محوری، راهبردها و پیامدها) در قالب مولفه های اصلی (۱۲مضمون عمده) و فرعی (۲۴مضمون) و مفاهیم عملیاتی (۷۰ مفهوم) را بررسی و پایایی، روایی و برازش مدل را تایید کرد. بنابراین می توان گفت که این زوجین بر این باور بودند که عواملی مانند «عوامل کلان اثر گذار» و «استقلال و تمایز یافتگی زوجین و ارتباط با خانواده اصلی» عوامل علی هستند که مقوله مرکزی «انتخاب خردمندانه و سالم» و «چشم انداز گذار به ازدواج پایدار» را تحت تاثیر قرار می دهند، از سوی دیگر مولفه هایی مانند مقوله مرکزی «انتخاب خردمندانه و سالم» و «چشم انداز گذار به ازدواج پایدار»، شرایط زمینه‌ای شامل «شباهت های خانوادگی» و «شباهت های فرهنگی» بود و همچنین شرایط مداخله‌گر «مولفه های نظام های باوری و شناختی زوجین» و «کنش رفتاری زوجین در فرآیند انتخاب همسر » سبب می شوند تا افراد در زندگی زناشویی راهبردهایی سازگارانه ای مانند «راهبردهای مراقبت از ازدواج» و «راهبردهای ارتباطی» را در خود شکل داده و در چنین شرایطی پیامدهایی مانند پیامدهای روان شناختی و اجتماعی برای زوجین» و «پیامدها برای فرزندان» متصور است.

در واقع یک همسرگزینی خردمندانه هم از مولفه هایی اساسی مربوط به گذشته اثر می پذیرند و هم بر پیامدهای زندگی زناشویی اثرات مثبتی اعمال می کنند. بنابراین صمیمیت نه یک تمایل گاه گاه که نیازی است بنیادی و خاستگاهش به نیازی بنیادی تر تحت عنوان دلبستگی بر می‌گردد. اما لزوماً همه افراد به یک میزان به مشارکت در این روابط تمایل ندارند و در آن موفق عمل نمی کنند، امروزه تحقیقات حاکی از آن است که میزان تجرد به ویژه در جوامع غربی در حال افزایش است و این موضوع ممکن است ناشی از مشکلاتی باشد که افراد در جذب شدن به شریک عاطفی دارند و یا ممکن است ناشی از ناتوانی در شروع و تداوم این گونه روابط باشد. همچنین پدیده مرکزی که در این پژوهش به دست آمد «انتخاب خردمندانه و سالم» و «چشم انداز گذار به ازدواج پایدار» بود که می توان آن را نوعی مولفه ی درون فردی مرتبط با نگرش در نظر گرفت که تمام عوامل علی، زمینه ای و مداخله گر اثر خود را از طریق این مولفه های مرکزی اعمال می کنند در تبیین این موضوع می توان چنین استدلال کرد که نگرش به ازدواج و یا روابط عاشقانه مجموعه ای از باورها و دیدگاه های ذهنی است که به شکل مثبت و منفی در مورد ازدواج شکل گرفته است (تراس، لویی و گابرنسکایا[1]، ۲۰۱۴). نگرش ها به دو دلیل می توانند در امر ازدواج تعیین کننده باشند، ابتدا اینکه این نگرش ها می توانند هر چند ناقص تا حدی رفتار را پیش بینی کنند و این موضوعی است که در ادبیات نظری «کنش متقابل نمادین[2]» و «نظریه رفتار برنامه ریزی شده[3]» به وضوح به آن پرداخته شده است در این نگاه نظری فرض بر این است که نحوه نگرش و ادراک در مورد ازدواج تصمیمات واقعی زناشویی و مربوط به ازدواج را تحت تاثیر قرار می دهد. به این معنا که میزان پختگی نگرش های افراد که خود متاثر از مولفه های زمینه ای مختلفی است می تواند فرآیند همسرگزینی را در آنان تحت تاثیر قرار دهد. پس از این گزاره ها می توان نتیجه گرفت که اگر چه تمایل به روابط عاشقانه و ازدواج از تمایلات دیرپای انسان است و یکی از تحولات رشدی است اما همه افراد تمایل یکسانی به این روابط ندارند و در این رابطه دشواری هایی که افراد ارزیابی می کنند و همچنین نگرش های درونی آنان در مورد روابط عاشقانه و ازدواج بر رفتار انتخاب همسر آن ها و فراتر از آن ماندن در این روابط اثر می گذارد در واقع در نهایت این نگرش ها در افراد درونی شده و رفتار را به شکل خاص و درون فردی تحت تاثیر قرار می دهد

1- Treas, Lui & Gubernskaya
2- symbolic interactionism
3- planned behavior

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-10-07]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1402.12.2.21.7]

و در این راستا از مولفه های کلان شخصیتی ، فرهنگی، خانوادگی و درون فردی نیز اثر می پذیرد و در صورتی که با پختگی همراه باشد می تواند به افراد کمک کند تا راهبردهای سالم تری اتخاذ کنند و نهایتاً این فرآیند سبب می شود تا زندگی رضایتمند زناشویی را به همراه داشته باشد.

از محدودیت‌های پژوهش می‌توان به این موضوع اشاره کرد که چون مولفه های مربوط به همسرگزینی زوجین رضایتمند چند وجهی و متکثر است و تنوع مولفه‌ها بسیار بالا بود تدوین مدل نهایی و تبیین تمام مولفه‌های آن پیچیدگی‌های زیادی به همراه داشت. همچنین تعداد سوالات پرسشنامه زیاد بود به همین دلیل ممکن است خستگی پاسخگویان نتایج را تحت تاثیر قرار داده باشد. در نهایت پیشنهاد می‌شود بر اساس مدل بومی به دست آمده در پژوهش برنامه مداخلاتی متناسبی برای ساماندهی مشاوره های پیش از ازدواج تنظیم شود.

منابع

افسری گرگری، زهرا (۱۴۰۱). بررسی رابطه مولفه های عشق با دلزدگی زناشویی: نقش میانجی الگوهای ارتباطی خانواده. *فصلنامه روانشناسی و علوم رفتاری ایران*، ۳۰، ۱۷-۱. https://psyj.ir/user/articles/3074

اعظمی، زهرا (۱۴۰۰). پیش بینی کیفیت زندگی بر اساس رضایت زناشویی، سن ازدواج، الگوهای همسر گزینی و تفاوت سنی زوجین شهر ماهشهر. مجله پیشرفت های نوین در روانشناسی، *علوم تربیتی و آموزش و پرورش*، ۴ (۴۰)، ۱۱۶-۹۹. https://jonapte.ir/fa/showart-201d2de902d9884904ed3bc75f07cd3d

اکبری، بهینا؛ فرحبخش، کیومرث و نعیمی، ابراهیم (۱۴۰۱). عوامل مؤثر بر شکل گیری ملاک های انتخاب همسر در جوانان تحصیل کرده شهر ایلام: یک نظریه زمینه ای. *نشریه علمی فرهنگی تربیتی زنان و خانواده*، ۱۷، ۱۰۷-۶۰. https://cwfs.ihu.ac.ir/article_207391_0c9e3e0a8fc1de6b685ad4031907b3c5.pdf

بیجاری، هانیه؛ سپهری شاملو، زهره؛ مهرام، بهروز و صادقیف منصوره (۱۳۹۸). ملاک های انتخاب همسر از دید افراد راضی از ازدواج (در دوره عقد): یک مطالعه کیفی. *علوم اجتماعی دانشگاه فردوسی مشهد*، ۱۶ (۲)، ۷۶-۴۱. https://doi.org/10.22067/jss.v16i1.78748

حسینی، ناهید (۱۴۰۱). تبیین مدل پارادایمی فردیت یافتگی در ازدواج جوانان. *خانواده پژوهشی*، ۱۸ (۷۱)، ۵۱۴-۴۹۳.

شعبانی، الهه؛ ساروخانی، باقر و لبیبی، محمدمهدی (۱۳۹۹). بررسی تاثیر الگوهای همسرگزینی در طلاق قطعی (مورد مطالعه: مراجعه کنندگان به دادگاه های حمایت خانواده شهر تهران از دی ماه ۹۷ تا آخر خرداد ۹۹). *پژوهش های جامعه شناختی*، ۱۴ (۴)، ۷-۲۵. https://jfr.sbu.ac.ir/article_102770.html

فیروزمند، مهناز؛ سبزعلیپور، جهاندوست و نظری چرده، احمدرضا (۱۴۰۱). رابطه همسرگزینی جمع‌گرا یا فردگرا با پایداری ازدواج در متون کهن حماسی. *فصلنامه بهارستان سخن*، ۱۹ (۵۵)، ۱۵۶-۱۳۹. https://journals.iau.ir/article_691698.html

گلزاری، محمود و کمن، محمدرضا (۱۳۹۴). الگوی همسر گزینی در مشاوره پیش از ازدواج گام به گام از آشنایی تا انتخاب. *نهمین دوره همایش ملی اشراق اندیشه مطهر، خانواده و تربیت جنسی*. https://civilica.com/doc/374752/

منتظری، رویا (۱۴۰۱). نقش خانواده های زوجین در سازگاری، ثبات و رضایت زناشویی همسران: یک مطالعه مروری. *رویش روانشناسی*، ۱۱ (۱)، ۱۲-۱. https://frooyesh.ir/article-1-3296-fa.html

Dinero, R. E., Donnellan, M. B., & Hart, J. (2021). Developmental trajectories of adult romantic attachment: Assessing the influence of observed interactions with family of origin. Journal of Social and Personal Relationships, 39(3), 652-669. https://doi.org/10.1177/02654075211044123

Grover, S., & Helliwell, J. F. (2019). How's life at home? New evidence on marriage and the set point for happiness. *Journal of Happiness Studies*, 20 (2), 373-390. https://doi.org/10.1007/s10902-017-9941-3

Karney, B. R., & Bradbury, T. N. (2020). Research on Marital Satisfaction and Stability in the 2010s: Challenging Conventional Wisdon. *Journal of Marriage and Family*, 82 (1), 100 -116. doi:10.1111/jomf.12635

Kreuzer, M., & Gollwitzer, M. (2022). Neuroticism and satisfaction in romantic relationships: A systematic investigation of intra-and interpersonal processes with a longitudinal approach. European Journal of Personality, 36(2), 149-179. https://doi.org/10.1177/08902070211001258

Tadros, E., & Ansell, A. (2022). Romantic attachment, childhood stability, depression, and PTSD in couples with an incarcerated partner. Journal of Forensic Sciences, 67(2), 619- 629. https://doi.org/10.1111/1556-4029.14976

Treas, J., Lui, J., & Gubernskaya, Z. (2014). Attitudes on marriage and new relationships: Cross-national evidence on the deinstitutionalization of marriage. *Demographic research*, 30 (1), 1495–1526. https://doi.org/10.4054/DemRes.2014.30.54

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-10-07]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1402.12.2.21.7]

Whisman, M. A., Gilmour, A. L., & Salinger, J. M. (2018). Marital satisfaction and mortality in the United States adult population. *Health psychology*, 37 (11), 10 -41. https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/hea0000677

Yu, Y., Wu, D., Wang, J. M., & Wang, Y. C. (2020). Dark personality, marital quality, and marital instability of Chinese couples: An actor-partner interdependence mediation model. Personality and Individual Differences, 154, 109689. https://doi.org/10.1016/j.paid.2019.109689

Yuan, X. (2019). Family -of-origin Triangulation and Marital Quality of Chinese Couples: The Mediating Role of In -law Relationships. *Journal of Comparative Family Studies*, 50 (1), 98 -111. https://doi.org/10.1016/j.abrep.2020.100271

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-10-07]

[DOR: 20.1001.1.2383353.1402.12.2.21.7]

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-10-07]

[DOR: 20.1001.1.2383353.1402.12.2.21.7]